

Redacția și Administrația:
Strada Timișorii Nr. 7.

TELEFON
interurban, local și comitatens
Nr. 20.

Adresa telegrafică:
„DRAPELUL“ Lugoj.

Manuscrite nu se înapoiază.
Scrisori nefrancate se refuză.

Proprietar-editor: Dr. Valeriu Branisce.

ORGAN NATIONAL-POLITIC.

Redactor responsabil: Dr. Corneliu Jurca.

DRAPELUL

APARE:
MARTI, JOI și SÂMB.

Prețul de abonament

Pentru Monarchie: pe 1 lună 1 cor.
pe 3 luni 3 cor.; pe 6 luni 6 cor.; pe
anul întreg 12 cor.; pentru România
și statele uniunii postale: 20 franc
pe an.

INSERTIUNILE

se acordează conform tarifului.

Un număr singuratic 10 bani.

Cu 1 Ianuarie 1906 st. v.
se deschide

nou abonament

la ziarul „Drapelul“ cu prețul
indicat în capul foii.

Abonații noi sunt rugați a in-
dica precis și legibil adresa com-
pletă. Abonații vechi sunt rugați
— pentru înlesnirea administra-
țiunii — a indica și nrul de pe
fășia, cu care au primit până acum
ziarul, ori eventual a lipi fășia pe
cuponul asemnățiunii.

Lugoj, 17/30 Decembrie 1905.

Din învălmășeala mare produsă
de inițiativa lui Kristóffy privi-
toare la reforma electorală, tot mai
mult iese la iveală contele Ștefan
Tisza, victima actualului sistem,
ca contrar declarat și necondiționat
al reformei în direcția sufragiului
universal.

Toate celelalte partide mai de
seamă au căutat să rumpă ghim-
pele inițiativei lui Kristóffy, luând
înseși reforma în programul lor,
numai contele Tisza se apără cu
mâni și picioare contra oricărei re-
forme, care duce spre așa zisul su-
fragiu universal.

Când a luat contele Tisza în-
tâiași dată deschis și pe față pozi-
ție contra reformei în direcția indi-
cată, am arătat la acest loc (vezi

«Drapelul» Nr. 122) motivele cari
împing pe Tisza a combate o re-
formă, care asigură elementului ma-
ghiar o preponderanță și mai mare
decât actualul sistem.

Tisza consideră dualismul de
isvorul de putere al actualei poli-
tice de stat, care exclude naționa-
litatea dela participarea la viața
publică, și este convins că asigurân-
du-se elementului maghiar prepon-
deranța absolută la alegeri, nu se
mai poate susține dualismul,
și consideră prin urmare ca con-
secvență inevitabilă a proiectatei
reforme căderea actualului sistem
de guvernament și cu acesta că-
derea actualei supremații arti-
ficiale.

Pe Tisza l-am știut ca om sin-
cer, care merge drept spre ținta ce
și-a pus — aici zace și cauza că-
derii lui — și tocmai de aceea ne
surprinde ultimul seu discurs rostit
în congregațiunea bihoreană, în care
ne asigură pe noi Români de «sen-
timentele sale frățești» și tocmai
pentru că ne iubește *nu vrea să ne
dece cuțitul în mână*, cu care ne
putem tăia noi pe noi și am putea
tăia și «națiunea».

Acceptăm metafora lui Tisza
cu «cuțitul» pentru «drept» și re-
cunoaștem că fiecare drept este o
armă ascuțită, cu care se poate face
cel puțin atâta pagubă cât folos
poate aduce, dacă nu se manuează
cu pricepere și înțelepciune.

Nu înțelegem însă de ce ne teme
tocmai pe noi — față de cari are
«sentimente frățești» — că vom face
mai mare pagubă decât folos, dacă

ni-se va da cuțitul în mână. Ori
poate tocmai de aceea ne teme, pen-
trucă față de noi are «sentimente fră-
țești» și față de ai sei nu?! Noi nu
cunoaștem pe un mai fervent iubi-
tor al poporului seu, decât chiar
pe Tisza, care a fost gata la cele
mai mari sacrificii politice — chiar
pe sine se sacrifică — numai să-și
scape poporul din actuala încercă-
tură.

De unde știe cum vom manua
noi cuțitul, dacă-l vom avea în
mână?!

Pe hârtie avem doar astăzi
cel puțin atâtea drepturi, câte ne
pune dl Kristóffy în vedere. Și dacă
s'ar sistă în Ardeal starea excep-
țională și s'ar extinde și asupra
Ardealului actualul cenz electoral
din Ungaria proprie, este mai pre-
sus de ori-ce îndoială că noi Ro-
mâni am avea evident mai multe
drepturi — un cuțit cu mult mai
mare — pe hârtie, decât ne asi-
gură, în cel mai favorabil caz pen-
tru noi, proiectul lui Kristóffy.

Dar dreptul — ori să-i zicem
cuțitul — a ramas tot numai pe
hârtie, căci prin practica electorală,
prin abuzul de putere publică și
mituiri, prin ordonanțe, cari au de-
clarat ori-ce activitate a partidului
nostru național de contravențiuni
polițiale, s'a redus la nimic acest
drept.

Și Kristóffy nu ne dă nici o
garanță, că dreptul ce ni-l pune
în vedere... pe hârtie, va fi altcum
decât dreptul nostru de până acum.

De unde știe deci Tisza cum

fețele juraților întipărită groaza de
cruzimile ce le-a pus în vedere pro-
curorul ca concluziuni ale proverbului
«Horia bea Horia plătește», cu care
și-a terminat simpaticul nostru diacon
unul din articoli înierminați.

Pentru mine a fost de tot caracte-
ristic faptul — fără îndoială neobi-
cinit la curțile cu jurați — că termi-
nând procurorul strașnicul seu rechizitor
și fiind pauză, s'a ridicat de pe
locu-i primjuratorul și s'a dus direct
spre procuror ca să-l felicite. Și bine
să luăm seama, acest primjurator nu a
fost un suflet naiv, apt de a fi sedus prin
oratoria procurorului, ci un avocat
cu nume din Timișoara, care cu vre-o
doi ani mai înainte s'a distins tocmai
în aceeași sală ca apărător în un pro-
ces de asemenea natură, arătând că
procurorii aplică greșit paragraful legii
despre agitațiune și ațâțare și insis-
tând în deosebi asupra neoportunității
unor procese de natura aceasta, prin
cari de o parte se creează fără nici o
trebuință martiri, ear de altă parte se
pun piedeci artificiale în calea înțe-
legerii dela popor la popor!

Nimic mai caracteristic decât acest
fapt, care arată că nici unul din cei
mai cumpătați bărbați ai juriului nu
s'a putut stăpâni să nu felicite la fața
locului în prezența întregului public
pe procuror pentru rechizitoriul, în care
a tras concluzii așa strașnice din o
vorbă inofensivă sub raport politic,
ear sub raport estetic supărăciosă
numai pentru noi Români!

Apărătorul a redus în discursul
seu la înțelesul adevărat proverbul

am manua noi cuțitul, dacă l-am
avea de fapt în mână?!

Evident deci, că temerea lui
Tisza este nu numai nemotivată,
dar și fără obiect.

Și aici zace cauza, că noi de
astădată nu-i credem pe cuvânt
contelui Tisza, ci bănuim, că atunci
când vorbește de noi se gândește
la... ai sei!

Pe aceștia îi teme de al doi-
lea ascuțit al cuțitului!

Material de temere are în abun-
danță. Poate începe chiar cu sine.
Nu s'a tăiat oare singur pe sine
cu cuțitul, când a crezut că are
dreptul să frângă obstrucțiunea din
dietă, invocând contra literii legii
spiritul legii! Și nu s'a pornit
criza de mult latentă pe actualul
povârniș în momentul când a cre-
zut Tisza, că are dreptul a propune
Măj. Sale dizolvarea înainte de
vreme a dietei — fără privire că
țara eră în «ex-lex» — și publi-
carea alegerilor noi, cari l-au trân-
tit definitiv la pământ!

Cu cuțitul s'au tăiat tocmai aceia
cari l-au avut în mână — și aceștia
nu am fost noi — aducând ne-
numărate suferințe pe capul țării și
periclitând chiar bazele de existență
ale constituțiunii.

Ori este o proporție între des-
avantagiile imaginare ale unității
limbei de comandă la armata co-
mună și primejdia, în care se află
de prezent toate instituțiunile vieții
publice?!

Cauzele și efectele actualei crize
sunt astăzi date pe față. Nu mai
este de trebuință ca noi să le expli-

impricinat și cu multă agerime a apo-
strofat pe procuror, că de unde știe că
«Horia» al proverbului este identic cu
Horia al istoriei, despre care ne-a dat
un tablou așa sinistru și înfiorător.
«Horia» e o poreclă, derivată din verbul
«a hori» și răspândită la Români chiar
și ca nume familiar. Nu mai departe,
lângă Lugoj este o comună, al cărei
preot venerabil poartă acest nume.
Trebuie deci înainte de toate dovedit
că acuzatul s'a gândit la Horia al
istoriei când și-a scris articolul și că a
avut în vedere tocmai concluziile d-lui
procuror, cari stau în contradicție fla-
grantă cu întreg conținutul articolului.
După logica d-lui procuror ar fi doar
dejă o crimă flagrantă că pe venera-
bilul preot de lângă Lugoj îl cheamă
ca și pe unul din șefii rescoalei de
iobagi din secolul al XVIII-lea!

Dar vorbește, dacă ai cui! Procu-
rorul a replicat scurt că aici nu e
vorba de proverbe, ci de ațâțare la
rescoală. Dacă vrea diaconul să adune
proverbe, apoi aleagă-le mai cu gust!

Și chestia aceasta «de gust» o plă-
tește acum bunul nostru diacon dl
Mihail Gașpar cu 10 luni închisoare
de stat și 400 coroane amendă în bani.

În pauza înainte de pronunțarea
verdictului ne formasem grupuri pe
coridor, cari discutăm «chestiunea de
gust.» Simțiam cu toții că chestiunea
nu este rezolvită.

Prima întrebare eră că referu-se
de fapt la Horia al istoriei nenumă-
ratele versuri cari încep cu: Horia
bea! Erau păreri și pro și contra.

În deosebi privitor la proverbul

FOIȚĂ „DRAPELULUI“

POEZII

De C. V. T.

== Foiță originală a «Drapelului». ==

I.

O dorință.

Dedicată domnișoarei Eugenia.

Cucernic ca la sfânta cruce
Priviam icoana-ți ce mi-ai dat

Și te visam că-mi ești aproape
Și sufletul mi-ai fermecat.

Și mâna-ți dulce-am prins atuncea,
Și am rugat pe Domnul sfânt:
Să-ți lege viața ta de mine —
Să-mi fii regină pe pământ.

II.

Din pascălie.

Un vrăjitor din lumea veche
În că-mi azi a apărut,
În car. vieții el să-mi caute
De viitor și de trecut.

— Ți-e for.
Copile blândă calea'n lume
Căci aur și m. ochi blajini,
Ți-arată cartea citare
bătrâni...

— Eu cred bătrâne'n slova veche
Căci tot credința m'a nutrit,
Dar povestește-mi de credința
Ființei scumpe ce-am iubit.

A zis atunci cu voce tristă:
— Întrebi, copile, un lucru greu,
Credința fetelor de astăzi
O știe numai Dumnezeu.

HORIA BEA...

— Reflexii. —

De Dr. V. Branisce.

== Foiță originală a «Drapelului». ==

II.

Pentru cel-ce stă departe de fră-
mântările noastre naționale și politice
va rămâne în veci lucru neînțeles,
cum de un om cu pretenții de a fi luat
în serios, poate trage concluzii așa
strașnice din o vorbă volantă, care în
ultima analiză nici nu spune altceva
decât că cel-ce bea și plătește, fie Horia
sau altceineva acela de care se leagă
această sentență, negreșit binevenită
crâșmarilor ca inscripție pe pereți pen-
tru a atrage atenția consumenților că
au să-și achite ceea-ce consumă.

Dar în mediul special al salelor de
judecată, unde cetățeni liberi dar de
alte sentimente și convicții au să judece
asupra noastră, se iau asemenea con-
cluzii grozav de serios. Vedeam pe

bine le va ști însuși Tisza, avut ocazie să simtă pe pie proprie ascuțitul cuțitului, reat până acum numai în mâna lor privilegiați.

Numai că Tisza nu poate recunoaște aceasta pe față, căci atunci ar trebui să recunoască și aceea, că pentru a evita în viitor acest pericol, trebuie necondiționat să împartă cu noi pe dreptate manuarea cuțitului. Căci noi nu numai nu suntem primejdia, ci din contră chiar noi suntem garanța manuării corecte și binefăcătoare a cuțitului!

Până ce nu vor cunoaște și înțelege toți cei chemați acest adevăr și până ce nu-l vor pune și în practică fără gând ascuns, până atunci zadarnic umbli și unii și alții să se îmbete cu apă rece, căci până atunci neconținut va fi țeara aceasta în primejdie și va înainta cu pași tot mai rapizi și mai mari spre inevitabila cataclismă.

Situația. Ziarele șoviniste nu prea au încredere în auspiciile păcii, de spre cari s'a făcut atâta vorbă în articoli de Crăciun. Caracteristic este, că până când dl Ladislau Lukács continuă vizitele sale cu ramul de maslin în mână, continuă dl girant al internelor Kristóffy cu reglementarea comitatelor renitente. De altă parte continuă și municipiile cu acțiunea contra instalării fișpanilor nou numiți. Noul fișpan al comitatului Trencsén numai cu forță armată a putut pătrunde în sala comitatenză și depune jurământul între huidueli oribile. Guvernul continuă cu represaliile. Suspendă funcționari administrativi cu diuimul și le reține plățile. Pe vice-comitele comitatului Cenadului Stefan Hervay l-a dat noul fișpan Cserezsnyés cu forță armată afară din comitat și l-a somat ca în decurs de 3 zile să-și transpună și locuința de acolo. Între asemenea auspicii nu sunt deocamdată prospecte de o pace apropiată.

Revoluția din Rusia.

Luptele dela Moscva.

Pe când lumea apuseană a serbat Crăciunul, pe atunci la Moscva au avut loc lupte crâncene între revoluționari și armată. Rapoartele ce vin despre aceste lupte, te fac să te cutremuri de

incriminat ne-a spus cineva, — nu-mi aduc aminte anume cine — că cunoaște versul:

«Badea bea, badea plătește
Și de dor mi-se topește».

afirmând că numai în urma analogiei cu alte versuri, cari se încep cu Horia bea... s'a înlocuit — vezi Doamne, pentru mai mare aplomb — «badea» cu «Horia».

Astăzi nu-mi pot da seamă, cine a fost acela, care ne-a spus aceasta, la tot cazul ar fi de interes a se căuta de există acest vers în popor fără de a fi adus în legătură cu numele lui Horia. Până unde am ajuns eu cu resfoirea colecțiilor noastre de poezii populare, nu am dat de nici un vers de acesta.

Sper că aceste șire vor îndemna și pe alții să caute, cari vor fi poate mai norocoși decât mine.

S'a ivit și părerea, că aceste versuri se referă la alt Horia, a cărui amintire a șters-o însă cu vremea Horia cel istoric și prin urmare au trecut aceste versuri în legătură improprie în memoria poporului cu șeful rescoalei de iobagi din 1784.

Fapt este însă, că astăzi poezia noastră populară aduce majoritatea acestor strofe în legătură directă cu Horia al istoriei. Faptul acesta nu se schimbă nici la caz, că se dovedește că proverbul incriminat de procuror există în popor în legătură cu «badea» și nu cu «Horia».

groază. Eată o parte mică din descrierea feroaselor lupte:

Planul revoluționarilor era să ocupe gara Nicolae, pentru a se putea pune în legătură cu revoluționarii din Petersburg, apoi să ocupe palatul primăriei și banca statului și să proclame un guvern nou. Spre realizarea acestor scopuri s'a ținut în casa directorului școlii reale Fiedler un meeting, la care au luat parte cam 500 revoluționari. Seara însă a fost casa impresurată de trupe și revoluționarii au fost provocați să depună armele și să se predea. Revoluționarii nu s'au învoit la aceasta. Din contră au început luptă cu armată, pușcând asupra ei cu revolve și puști. Trupele au dat atunci mai multe salve asupra revoluționarilor, cari au aruncat și 2 bombe, omorind un ofițer și răbind grav pe alt ofițer. La aceasta trupele au bombardat casa, dând asupra ei 4 pușcături de tun. O parte a revoluționarilor a fugit, ceilalți au dat semne că se predau. Soldații au intrat în casă, pușcând fără cruțare. Abia la 3 ore dimineața s'au predat definitiv revoluționarii. În casă s'au găsit 8 morți și 30 răniți, între cari și Fiedler. S'au mai găsit puști, revolve și 13 bombe.

Se susține, că numărul tuturor revoluționarilor din Moscva era de 60 000.

Pe toate stradele Moscvei s'au dat lupte și s'a înscenat măcel înfricoșat. Trupele pușcau pe orișicine, care era cât de cât în bănuială. Oamenii nu cutezau nici capul să-și scoată pe feastră, de teamă că vor fi împușcați. În mai multe părți ale orașului a bătuit și foc mare. Într-o casă au ars de vii 70 revoluționari.

Se afirmă că numărul morților, în luptele crâncene dela Moscva, e de 5000, al răniților e de 14 000. Cu totul s'au dat 13 pușcături de tun.

Luptele sângeroase au început la 24 Decembrie și la 28 Decembrie durau încă. Pe lângă lupte a mai venit și greva generală. Magazinele și prăvăliile au fost închise la ordinul comitetelor revoluționare, stabilimentele de electricitate nu mai funcționează și trenuri nu mai pleacă.

La 27 Dec. noaptea au încercat revoluționarii să ia cu asalt palatul guvernului general și să prindă pe guvernor. Încercarea n'a reușit. În aceiași noapte armata a bombardat cu tunuri casa Fiedler, în care se ținea o adunare de muncitori. S'au dat 11 pușcături până ce muncitorii s'au predat. Toată noaptea a fost de lucru cu transportarea cadavrelor. Populațiunea e în culmea agitațiunii. După 6 ore seara nimeni nu cutează să iasă din casă. Mii de muncitori greviști cutrieră stradele.

Afară de foaia muncitorilor revoluționari, nu apare în Moscva nici o

Avem o mulțime de alte versuri în popor, cari se încep cu «Horia bea», versuri cari se cântă astăzi pretutindeni unde sunt Români și versurile aceste se aduc în legătură directă cu Horia al rescoalei de iobagi.

Cum a ajuns deci Horia, omul cumpătat și treaz, în legătură cu aceste versuri, cari deși îi țin vie amintirea în popor, dar negreșit o întunecă prin nota puțin însuflețitoare a legăturii constante cu... beutura?! Cântarea ce se cântă, cu fermată eroică, trece doar per eminentiam ca cântec eroic și nu ca așa zis «cântec de beutura».

Și ce este mai curios, cântecul acesta se cântă mai ales în acele părți unde a fost Horia acasă, unde mai trăesc și astăzi rude de ale lui și unde tradiția a păstrat o serie de amintiri despre Horia istoric, cari toate stau în contradicere cu Horia al cântecului.

Unii explică, că toate versurile aceste nu vreau alta, decât să arete groaza ce a trezit-o Horia în «domni», încât deși «bea» Horia în crâșmă 'n deal totuși fug «domnii toți din Ardeal».

Admit că astăzi se pot astfel comenta aceste versuri, dar neg cu hotărîre, că din observația aceasta s'ar fi putut zămislî aceste versuri.

Las' că pe vremea de înainte de rescoală, când putea Horia șede liniștit și «bea» în «crâșmă 'n deal», nu știau «domnii» ce primejdie înseamnă acest nume pentru ei și prin urmare n'aveau cuvânt «să fugă din Ardeal»,

foaie. Puținele foi, ce vin din Petersburg, se vând cu preț împătrit.

S'a constatat în mod oficial, că numărul morților și răniților în luptele dela Moscva se urcă la 15000.

Noua lege electorală.

Prin un ucaz împărătesc li-se dă dreptul electoral pentru casa țerii (duma) următoarelor categorii de cetățeni: 1. Posesorilor de imobii, cari plătesc dare și cel puțin de un an sunt în stăpânirea averei lor; 2. Proprietarilor de întreprinderi industriale, supuse la dare; 3. Persoanelor, cari plătesc dare de locuință; 4. Persoanelor cari plătesc dare de câștig; 5. Persoanelor, cari au locuință pe numele lor; 6. Persoanelor, cari capătă salariu dela stat, dela orașe sau districte, dela comune sau dela tren.

Muncitorii dela fabricile, în cari lucrează cel puțin 50 muncitori, au dreptul să trimită delegați în adunarea alegătorilor, și anume fabricile, cari au 50—1000 muncitori în lucru, trimit câte 1 delegat, ear fabricile cari dau de lucru la peste 1000 muncitori, trimit după toată mîia de muncitori 1 delegat. Acești delegați aleg apoi pe adevărații alegători.

Țarul a dat poruncă să se îndeplinească cât mai în grabă alegerile și a însărcinat pe ministrul de interne să ia măsuri, ca дума imperiului să se poată întruni cât mai de grabă.

PROTEST.

Foaia «Renașterea», care abia de câteva săptămâni apare în Caransebeș și care ca atare este proprietatea d-lui avocat Dr. Nicolae Ionescu, fratele d-lui profesor Dr. Petru Ionescu în Nr. 3 de dato 20 Novembre st. v. a. c. într'un mod cinic disqualifică pe vrednicul nostru dn paroh Traian Oprea, care a fost ales și întărit de protopresbiter în tractul Vârșetului; mai discreditează apoi numita foaie și pe Înalț Prea Sfințitul Domn Episcop diecezan Nicolae Popea, și pe Venerabilii Sei consilieri, — vezi Doamne pentru că au preterat pe dl Dr. Petru Ionescu față «de un simplu preot sătesc».

Da, numita foaie în articolul seu intitulat «Acte greșite» îl prezintă pe Prea On. dn Traian Oprea de un preot așa zicând mediocr, de un preot care «nu s'a distins absolut prin nimic pe terenul școlar, nici pe cel bisericesc», — de un preot, pe care «nu meritele sale bisericești și școlare cari n'există ca'n palmă, ci cu totul alte împrejurări l-au întărit de protopop», — de un preot care «Român deștept fiind, se va fi mirând și Sfinția Sa câteodată de onoarea ce l-a copleșit».

ear după rescoală — când groaza trezită de Horia era generală — n'a mai ajuns bietul Horia «să bea» la crâșmă în deal! Zăcăa bietul ferecat în lanțuri la Alba-Iulia, ear sermanul popor «plângea și se jeliă». Dar nu admit peste tot că poporul, care a idealizat memoria lui Horia, să nu fi găsit altă notă caracteristică în individualitatea lui Horia, decât «beutura», care era lipsită de orice realitate.

Di Dr. I. C. Drăgescu, poetul acestei revoluții, ne înșiră în «Noptile carpatine» aceste versuri cu începutul: «Horia stă în vârf de deal» etc. evitând pretutindeni «Horia bea», dar pentru mine este evident că acest text din «Noptile carpatine» este a se datorî bunului simț al dlui Dr. Drăgescu și nu este al poporului.

În munții apuseni, unde am cules și eu în anul 1888 poezii populare referitoare la Horia și Iancu, nu am auzit nici odată versul «Horia stă», ci totdeauna «Horia bea» și peste tot cunosc textul cu «Horia stă» numai din «Noptile carpatine».

Părerea mea este că toate aceste versuri sunt cu mult mai vechi decât ivirea lui Horia și numai ulterior au fost aduse în legătură cu numele lui Horia.

Această părere a mea voi căuta a o motiva în cele următoare.

Prea On. dn Traian Oprea până astăzi încă stă în fruntea comunei noastre bisericești. În numele acestei comune deci, protestăm cu toată puterea cuvântului nostru contra jocurei aduse — prin numita foaie — Sfinției Sale. Sfinția Sa nu este așa după cum îl prezintă cei din jurul foaiei «Renașterea», ci este plin de merite, încât cununi de lauri merită.

De 12 ani păstorește Sfinția Sa comuna noastră bisericească și a făcut aceea, ce antecesorii Sei în o sută de ani nu au făcut. Când a ocupat Sfinția Sa parohia noastră, a ocupat așa zicând o ruină, și azi — după 12 ani de muncă — lasă o fortăreață bine întărită. Azi lasă o biserică pompoasă, al cărei ocol (avlie) e provăzut cu două porți de fer, lasă un cimitir mare îngădit cu zid de peatră, pe care îl înfrumusează o frumoasă capelă, lasă o casă parohială palat, lasă bisericii un venit anual de 500 cor. și încă alte multe cari laolaltă luate și în bani socotite, trec peste suma da 30,000 coroane, adevăc treizeci mii coroane. Lasă apoi un popor deștept cărturar, moral, iubitor de neam și biserică.

E adevărat că ne pare foarte rău că Sfinția Sa ne părăsește, dar ne mângăem cu aceea, că merge ca protopop și merge în așa loc, unde va face minuni. Poate fi mândru tractul Vârșetului, că primește în fruntea sa pe un Traian Oprea. Moral integru, inimă nobilă, dreptate, blândețe, bunăte fără margini, și diligență de fer; sunt însușirile cari îl caracterizează pe Prea On. Dsa.

Protestăm mai departe cu toată puterea cuvântului nostru și contra insultelor aduse Înalț Prea Sfințitului Domn Episcop diecezan Nicolae Popea și Venerabililor Sei consilieri. Nu «alte împrejurări» au determinat pe acești dignitari să pună în fruntea tractului protopresbiter al Vârșetului pe Prea On. dn Traian Oprea, ci tocmai *intereșul* bine priceput al înaintării tractului. Acel tract are lipsă de un șef destoinic și dignitarii diecezei noastre au ales de atare pe vrednicul și bine meritatul nostru păstor sufleteș, pe Prea On. domn Traian Oprea. Nici nu s'au înșelat în alegere. Aceasta va dovedi-o viitorul cel mai apropiat. Atunci se va astupă și gura acelor din jurul foaiei «Renașterea».

Moldova-nouă, la 25 Decembre st. n. 1905.

Inteligența română:

Alexandru Petrovits comerciant, primarul comunei, Ioan Popescu președintele com. parohial, Aureliu Popoviciu preot, Stefan Gava învățător pensionat, Valeriu Popovici învățător de stat, Dimitrie Balea comerciant, Jivoin Ranisavlievici căpitan cesuro-reg. în pensiune, Ioan Lazarescu ofițier, Nicolae Balea comerciant, Alexandru Marișescu comerciant, Iulius Arcan cojocar, Ioan Guran mäsar, Dumitru Daneș cojocar, Costa Marișescu comerciant, Petru Liuba ospătar, George Marișescu tâmplar.

Informațiuni.

Armata română. În ședința de Marți a camerei române deputatul opozițional Filipescu a criticat aspru armata română. Ministrul de războiu generalul Manu a respins hotărît aserțiunile lui Filipescu și a declarat că armata e crescută pentru orice eventualitate; creditele luate în vedere vor servi pentru a provedea din abundență armata cu tot ce-i trebuie. Față de invinuirile lui Filipescu referitoare la raportul României cu celelalte state, ministrul de războiu a accentuat, că România are în Europa amici puternici.

„Foaia literară“. Din izvor demn de toată încrederea am aflat, că începând cu 1 Ianuarie va apare la București o nouă revistă literară, care va fi intitulată «Foaia literară» și va stă sub direcția dlor Alexandru Hodoș, Geoșu Coșbuc și Ilarie Chendi. Că mai de frunte scriitori români au participat la concursul lor.

Sub titlul Nouă foaie românească, 1 Ianuarie n. «Tovărășia» apare deși foaie română, 1906 în Hunedoara.

nească «povăuitoare la formarea și conducerea însoțirilor economice» și «pentru agricultură, meserii, negoț, etc.» Redactor: Vasile C. Osvada, directorul însoțirii «Agricola» din Hunedoara. Foaia apare tot la 10 zile. Abonamentul 8 coroane pe an. Nrul 1-l-am primit deja și se prezintă bine, aducând articoli și știri interesante și de folos din ramii economiei, industriei și comerțului și în special despre diferite societăți și tovărășii. Foaia aceasta, judecând după nrul prim, merită să fie sprijinită de toți ai noștri, dar mai ales de clasa noastră de mijloc.

«Musa română.» Dela 1 Ianuarie anul viitor va reappare în Blaj «Musa română» redactată de profesorul de muzică și compozitor Iacob Mureșianu. Revista muzicală «Musa română» apăruse prim dată la 1 Ianuarie 1888, dar deja în acelaș an a încetat.

Recița . . . comună mare. Reprezentanța comunei Recița-montană a hotărât în adunarea sa din urmă să ridice comuna la gradul de comună mare.

Consulat român în Cairo. La 1 April 1906 se înființează la Cairo un consulat general român. Pentru acest post e luat în vedere directorul actual al secțiunii politice în ministeriul de externe. Instituirea consulatului român în Cairo e pretinsă de interesele comerciale ale României în Egipt. România intenționează prelungirea liniei de navigațiune Constanța-Constantinopol până la Alexandria.

Vindicarea cancerului. Un comitet de medici renumiți din Austria a edat o carte de știință, referitor la boala înfricoșată a cancerului (rac) și vindecarea ei. Se spune în această carte, că într'un viitor nu prea depărtat se va află leacul adevărat și sigur al racului, dar — durere — până acum nu sunt nici cele mai slabe semne pentru descoperirea leacului binefacător. Totuși însă sunt și azi leacuri pentru alinarea durerilor la bolnavii de rac, ba racul se poate — în partea mare a cazurilor — chiar vindeca, și totdeauna se poate vindeca în stadiul, când boala are numai caracter local și în aceste cazuri cel mai bun leac e cuțitul folosit la vreme și bine al hirurgului (operația).

Alegerea de president al Republicii franceze va avea loc Marți în 16 Ian. st. n. Actualul president Loubet nu mai voește să fie ales.

Concert și teatru în Reghinul-săsesc. Corul din Iernotfaia arangează pentru 8 Ianuarie st. n. (a doua zi de Crăciun) concert împreună cu teatru și declamări, în otelul orașenesc (Balhaus) din Reghinul-săsesc sub conducerea dlui Alexandru I. Sighișorean înv. Venitul curat e destinat pentru reedificarea școlii rom. gr.-cat. din Iernotfaia. Programul este următorul: I. 1. «Stroe Plopan» (baladă) de N. Ganea, cuvinte de V. Alecsandri, cor mixt. 2. «Rugămintea din urmă» de G. Coșbuc, decl. de Ioan Bătea ped. 3. Aurel Popovici: «Dorul Ardealului», cor mixt. 4. «Eroi dela Plevna» de V. Alecsandri, decl. de Gh. Șuteu ped. II. Teatru 5. Ruga dela Chișeteu, comedie într'un act de Iosif Vulcan. III. 6. «Clăcașii», poezie de Oct. Goga decl. de * * 7. Cuv. de V. B. Munteșcu «Resunetul Ardealului», de I. Vidu, cor mixt. 8. «Țiganul și sfintii», anecdotă pred. de Ioan Bogdan. 9. Aurel Popovici: «Doinitorii români», cor mixt. După reprezentațiune se va jucă «Bătuta» și «Călușeșorul» (Romanul). Apoi urmează petrecere dansantă.

O Intrecere interesantă a avut loc zilele aceste la Budapesta. Șeful unei case mari de comerț cunoscute, din capitală, în care se află în continuă lucrare cam 10 mașini de scris, între cari 7 mașini de scris Original Remington Standard și alte 3 sisteme, a aranjat un concurs cu premii pentru a stabili cu ce mașină de scris se poate scrie mai ușor și cu care se pot scrie dintr'odată cele mai multe exemplare cu text egal. Primul premiu l-a câștigat unul dintre scriitorii din orașina Remington, care a ajuns în cifra de 210 medii la o iuțeală de scriere de 20 medii pe minută. Într'un șir scris de pe mână de scris sunt în cifră medie 6 ceșina de scris sunt în resp. 26 silabe,

prin urmare cele 210 silabe scrise într'o minută formează 8 șire. Și deoarece concursul a durat o oră, a scris învingătorul scriitor cu mașina de scris în decursul orei 480 șire, ce — socotind pe o pagină de coală cam 30 șire — corespunde la 16 pagini, adică 4 coale de birou complete. Acest succes a devenit și mai interesant prin aceea, că scriitorul cu mașina Remington a scris 8 exemplare dintr'odată. Socotind, că cele 4 coale scrise într'o oră cu mașina de scris fac cel puțin 8 coale scrise cu mâna și că o coală o poate scrie chiar cel mai iute scriitor cu mâna abia în 1 1/2 oră, și în acest caz scrierea lui e grea de cetit, putem constata că câștigul mare de timp al mașinei de scris Remington e extraordinar de evident și crește și mai tare prin executarea deodată în mai multe exemplare a actelor cu text egal. Pe noi ne-a interesat mult să aflăm adevărul și după ce deja mai mulți din stimații noștri cetitori au procurat mașina de scris Remington dela firma din Budapesta Glogowski & Co. (Andrassy-ut 12 a), am fost în stare să ne convingem despre adevărul acestei știri.

Premiare de vite în Lugoj. Reuniunea economică a comitatului Caraș-Severin a aranjat în 29 Decembrie a. c. la Lugoj premiare de vite bine reușită. Membrii juriului de premiare au fost: Békessy Jenő, inspector districtual reg. pentru prăsierea vitelor, Filip Eckstein, mare proprietar, Carol Nagy, directorul școlii agronomice, Des. Szóke, veterinarul orașului Lugoj. Vitele aduse au fost prășilă excelentă a soiului de vite Bern—Lugoj. Primul premiu l-a câștigat economul lugojan Nicolae Andreiu pentru o vițeală de Bern pistriță în etate de 1 1/2 ani, care pentru vita premiata a cerut 1000 coroane ca preț de vinzare. Cele 2 premii II le-au obținut Nicolae Iorga și Francisc Erdélyi economi din Lugoj. Cele 2 premii III le-au câștigat A. Erdmann și Ioan Geju econom din Lugoj. Premiul IV l-a câpătat George Petrescu, Iosif Sintescu, A. Erdmann, Fr. Feimann, George Rusalin și Nicolae Stanciu. Diplome de laudă au primit George Svoboda și Iosif Catescu locuitori în Lugoj.

Mărițiș la etatea de 80 ani. Fosta actriță renumită la teatrul național maghiar din Budapesta, Cornelia Prielle, care acum e de 80 ani, s'a cununat Duminecă cu un domn de 34 ani, cu numele Coloman Rozsnyay. Rudețiile actriței au încercat totul să o abată dela pasul acesta, dar toate încercările au fost înzadar.

Reuniunea lucrătorilor din Lugoj arangează mâne la 31 Decembrie n. 1905 (seara de Silvestru) reprezentațiune de diletanți împreună cu petrecere dansantă în sala otelului «Concordia». Intrarea: Locul de șezut 1 cor., loc de stat 60 bani. Începutul la orele 8 1/2. Venitul curat e destinat pentru edificarea casei lucrătorilor. Suprasolviri se primesc cu mulțămîță și se vor publica în ziare.

Un incident la granița între Germania și Franța. O trupă de artilerie pedestră din Metz, cam 40 oameni, făcând exerciții de asediu, s'a rătăcit și a apucat pe alt drum, așa încât fără voia lor au trecut granița. Unii susțin, că au fost cu intenție duși în rătăcire de oameni răutăcioși. Abia după ce au pătruns cale de jumătate kilometru în Franța, au observat greșala și iute s'au rentors din Franța peste granița earăși în Germania. Foile franceze discută mult și din toate punctele de vedere acest incident.

Feară în corp omenesc. În satul Frauenheim lângă Marburg trăește un țăran bogat cu numele Tschonder, a cărui cruzime e fără margini. El are un fiu, care acum e de 38 ani. Încă pe când fiul seu eră mic, l-a închis în grajd cu vacile și l-a legat de iesle cu un lanț de fer. Mulți ani a trăit copilul în grajd cu vacile și abia în anul trecut l-a deslegat crudul tată și l-a înscuiat în pivniță. Acum nu mai trebuia să-l lege, căci nefericitul ajunsese un schelet fără nici o putere de viață. În tot lungul șir al anilor copilul a câpătat numai odată pe zi mâncare, mâncare ca la porci. Ce dă la porci, îi da și

lui. Acum gendarmeria a aflat din întâmplare pe băiat în pivniță pe gunoi, zăcând în pielea goală și cu trupul plin de murdărie. Se zice, că bestialul tată de aceea l-a închis pe fiul seu și l-a chinuit așa de oribil, pentru că se teme că băiatul își va cere partea (vre-o câteva sute coroane), ce a moștenit-o dela mamă-sa. Pentru câteva sute de coroane, a suferit băiatul cele mai mari dureri timp de peste 30 ani.

Tren atacat și jefuit. La Rosdelniț în Basarabis revoluționari au atacat un tren de postă și l-au jefuit, luând din el 3 pachete cu monede de aur în sumă de 9600 ruble, bani destinați pentru banca din Chișinău. Se zice, că personalul trenului eră înțeles cu revoluționarii și le-a dat chiar mână de ajutor.

Dare de seamă și mulțămîță publică

Cu ocaziunea petrecerii de dans aranjată de Reuniunea femeilor române din Timișoara-Fabric și jur la 10/23 Novembrie a. c. în localitățile berăriei (Fabrikshof) de aici în favoarea școlărilor săraci dela școalele noastre confessionale din loc au încurs cu totul 443 cor. 60 fileri, s'au spesat 157 cor. 18 fileri, deci a rezultat câștig curat 286 coroane 42 fileri.

a) Oferte au trimis N. N. din Arad, Il. Sa dl Dr. Iosif Gall din Lucareț, Emanuil Ungurian avocat, Dr. Petru Țigle avocat, Dr. Nestor Oprean adv. din Sân-Miclăușul-mare, «Ianus» societate de asigurarea vieții din Viena, câte 10 cor.; Il. Sa Dr. K. Telbisz primar, Leontin Simonescu din Sibiu, Georgie David viconotar din Nándorhegy, I. Alfandri, I. Berariu, Nicolae Giulan din Utvin, câte 5 cor.; George Kirillovits notar R.-Szt.-Mihály 4 cor.; Ioan Maximilian sen. paroh Stupini, Constantin Lazar avocat T.-Rékás, Nicolae Groza paroh Sân-Mihaiul-rom., R. Iahner apotecar, Mihai Antoniac proprietar, câte 3 cor.; Nicolae Fizeșan preot militar Brașov, Iosif Maximilian paroh Brașovul-vechiu, Ioan I. Maximilian preot Stupini, Ioan Rădnean înv. privat T.-Rékás, Dămian Sebeșan înv. Săcusigi, Pavel Iancu paroh Obad, Elena Cloașe înv. suplentă, Kovács Lajos și Marx Lajos, câte 2 cor.; Pavel Rancu din Murani, Weisz Gyula, Vimmer Steberl și Malenicza I., câte 1 coroană.

b) Au supra solvit seara la cassă: dnii Pavel Rotariu, Dr. V. Mezin avocat, Dr. Tr. Putici protopresbiter și Nicolae Vulpe paroh câte 7 cor.; Cornel Teahă ppresb. și Petru Șepețan preot câte 6 cor.; Terențiu Bugariu preot militar și Constantin Țăran neguțător, câte 3 cor.; Ioan Plavoșin paroh, George Cosma, Ioan Balta paroh, N. N., Nicolae Gherdan not. pens., Iuliu Toldan paroh, Dr. George Adam, Dr. A. Cosma advocați și Romul Cărăbaș director, câte 2 coroane; Petru Toader, M. Hayer, Al. Ciugudean, Vasile Terbenț paroh, Al. Mihuța profesor, Victor Russu paroh, căpitan G. Iovescu, Dr. C. Manea, R. Gomboș, S. Lateș, Szűcs, familia Cotta și Ana Barbulescu câte 1 coroană.

Din câștigul curat realizat 20 școlari se vor vedece ca și în trecut cu îmbrăcăminte complete de iarnă, înainte de sărbătorile Nașterii Domnului din anul acesta.

Exprimăm și pe această cale cea mai călduroasă mulțămîță tuturor binevoitorilor contribuitori.

Timișoara-Fabric, 6/19 Dec. 1905.

Maria Dr. Putici m. p. Persida Regep m. p. presidentă. secretară.

BIBLIOGRAFIE.

Puterea credinței și operațiunea ei magică. (Argumente pentru posibilitatea acțiunilor așa numite miraculoase, tratate din punct de vedere științific, filosofic și etic-moral. Principiul metafizic în univers. Omul o ființă transcendentă) de Izidor Ieșanu. Brașov 1905. Tipografia Ciurcu & Comp. Cuprinde IX+608 pagini 8°. Prețul 5 coroane.

Am primit următoarele cărți din editura librăriei Ciureu, Brașov.

A fost odată... șase povestiri rime, de E. P. Prețul 20 bani.
Carte de rugăciuni pentru tineretă, lavioasă școlară, de un prietin al... Cu mai multe icoane. Ediția a II înmulțită. Prețul 32 bani.

Roxioara din spini, poveste pentru copii, de E. P. Cu mai multe ilustrațiuni în colorii. Prețul 40 bani.

Boneta roșie, poveste pentru copii, de E. P. Cu mai multe ilustrațiuni în colorii. Prețul 32 bani.

Rozalbă, poveste pentru copii, de E. P. Cu mai multe ilustrațiuni în colorii. Prețul 32 bani.

Prințul Ariciu și prințesa Broască, poveste pentru copii, de E. P. Cu ilustrațiuni. Prețul 8 bani.

Cenușoaca poveste pentru copii, de E. P. Cu ilustrațiuni. Prețul 8 bani.

Îmblăciul din cer, poveste pentru copii, de E. P. Cu ilustrațiuni. Prețul 8 bani.

Toate aceste cărți sunt bune și potrivite cadouri de Crăciun pentru copii.

Câteva pagini, de Dr. Ludovic de Csato. Budapesta 1905. Tipografia «Poporul român». Prețul 1 coroană, legată (de lux) 2 cor., pentru România 2 lei 40 bani. De vânzare la librării și la autor (Budapesta, Ullői út 53).

VARIETĂȚI.

Cea mai mare bibliotecă e biblioteca națională din Paris, fondată de Ludovic XIV. Conține 1,400.000 volume, 600000 broșuri, 175000 manuscrite, 300000 mape, 150000 medalii.

În New-York tot la 3 minute se întâmplă o arestare, tot la 3 minute se încheie o căsătorie, tot la 48 min. se iscă foc, (incendiu) în fiecare 1 3/4 ore se întâmplă o nefericire cu moarte de om; tot în fiecare 7 ore se întâmplă un faliment fraudulos, în fiecare 8 ore se întâmplă vătămare trupeză grea sau încercare de omor și la fiecare 10 ore se întâmplă o sinucidere și tot a doua zi se întâmplă omor.

Cea mai mare universitate din lume e universitatea din Cairo cu 11000 ascultători, veniți din toate părțile lumii mohamedane, ca să învețe dreptul, istoria și teologia musulmană.

Cursul pieței Lugoj.

Marfa	Prețurile	
	coroane	bani
Grâu prima calitate	90	14 60
» de mijloc	85	14 —
Săcară prima calitate	80	12 40
» de mijloc	75	11 80
Orz prima calitate	80	12 80
» de mijloc	75	12 40
Ovăș prima calitate	45	13 —
» de mijloc	40	12 50
Cucuruz prima calitate	85	13 —
» de mijloc	85	12 40
» nou	10	—
Faină 0.	85	28 —
» prima	85	27 —
» II	85	—
» brună IV	85	26 —
Orez	1-	40 —
Gris	80	32 —
Arpăcaș	70	15 60
Mazăre	90	56 —
Linte	85	72 —
Fasole	80	36 —
Mălai mărunț	70	40 —
Cartofi	—	6 —
Fân prima calitate	—	6 —
» de mijloc	—	5 —
Paie	—	1 —
Ștejar	—	6 80
Cărbuni de peatră	—	4 40
» de Petroșeni	—	4 40
Oloiu de rapită	—	80 —
Lumini de stearină	—	1 60
» topite	—	1 68
Săpun	—	72 —
Carne de vită I. calitate	—	1 28
» II.	—	1 20
Unsoare de porc	—	1 76
Sămânță de ohimin	—	84 —
Sare, bucăți	—	24 —
Zăhar	—	76 —
Vin	—	80 —
Spirt I.	—	30 —
» II.	—	1 50

PROGNOSA

institutului reg. magh. meteorologic pentru 30 Decembre n. 1905

Vânt. Rece. Ploae.

IOSIF HAZI BARBU

Recomandă onor. public următoarele vinuri excelente din pivnița sa proprie

1 litră	Vin roșu vechiu de Ménes	80 cr.
1 «	« « « « Silaș	50 cr.
1 «	« alb « « «	50 cr.
1 «	« auriu « « Ghioroc	40 cr.
1 «	« rampaș	36 cr.
1 «	Pelin (Wermuth)	80 cr.

Răchie prefriptă (Șlivoviță) 1 litru à 60, 80, 100 și 120 cr.

Mă rog a Vă adresa la

ospătăria „Hazi“

Lugojul român, Strada Comitatului.

Nr. 247 (6—2)

!!! Ocaziune rară !!!

Pentru cadouri de serbători.

Aduc la cunoștința on. mele clientele, că am arangiat în noul edificiu Szvoboda, alătura cu prăvălia mea

un bazar de serbători

conținând cele mai fine și mai alese obiecte de *majolica, cristal și porcelană*, pe cari le desfac cu *prețul cumpărării*.

Asortiment bogat. Cea mai potrivită ocaziune pentru cadouri de Crăciun și anul nou. Prețuri ne mai pomenit de reduse. Recomandându-mă atențiunei binevoitoare a on. public

semnez cu distinsă stimă

IGN. GROSZ, succesor.

Magazin de sticlărie și porțelană.
Lugoj, Piața Izabella.

Nr. 237 (12—8)

Din cauza părăsirii tuturor articolelor de modă de dame, se vind
acelea cu

prețul de cumpărare.

Acest anunț al nostru nu este *simplă reclamă*, ci *fapt cert* și publicul cumpărător se poate convinge, că desfacem acești articoli

cu prețul cum i-am cumpărat noi.

Bluze
Jupoane
Șorțuri
Corsete
Rufe de dame
Mănuși
Cordoane
Evantaie
Rufe de tricot

potrivite și pentru
cadouri de Crăciun
și Anul nou.

Boa și manșoane de blană.
Șaluri de mătăsă și de lână.
Umbrele de dame.
Pălării de cibelină pentru dame.
Căciuli de dame.
Gulere de dame.
Gulere de dantele.
Cravate de dame.
Voaluri.

Nr. 231 (5—5).

Ghete pentru dame și copii, precum și restul asortimentului nostru în lucruri de mână, stofe, barchete, șifoane și pânze se vor vinde de asemenea cu *prețul cumpărării*.

Recomandându-ne sprijinului on. public, semnez cu profundă stimă

S. WOLF & FIU.

Lugoj, str. regală, vis-à-vis de otelul «Regele Ungariei».

SALVATORIA

Intreprindere de credit, Verșeț (Versecz) Strada Petőfi Nr. 99.

Imprumuturi ipotecare
pe pământuri și edificii:

$3\frac{1}{2} - 5\frac{3}{4}$

pe lângă intabulare și pe durata de 10—70 ani. Banca n'are dreptul a abziice nici când, până ce datorașul ori când poate plăti restul ne-amortizat al datoriei.

Imprumuturi personale

pentru oficanți, oficieri, comercianți și industriași:

6—7

pe lângă giranți, prenotare pe salar sau deposit de valori. Durata 5—15 ani.

Nr. 202 (x—11)

Convertiri favorabile de imprumuturi vechi și scumpe.

Prospecte și informațiuni se dau **gratuit.**

Reprezentanți căutăm în toate comunele.

Un harnic

Comis

mai matur, află imediat aplicare, sub condițiuni favorabile, la firma

Ioan Comșa & Fiu Sel ște.

Salar, după împrejurări, și până la 100 cor. lunar, plus întreținere și locuință. Nr. 248 2—1

Numeri singuratici din ziarul „DRAPELUL“ se află de vânzare în librăriile **Adolf Auspitz** și **Coloman Nemes.**

AVIS celor ce știu aprecia un păhar de vin vechiu și excelent!

Pun în vânzare vin vechiu din viile proprii dela Ghioroc veritabil și bine îngrijit.

Vin roșu din 1888, litrul cu 80 cruceri.

Vin alb din 1888, litrul cu 70 cruceri.

Constantin Brânduși
Lugojul-român. Strada
Red. (5—4) Timișorii.

Societatea de lectură «Petru Maior» din Budapesta a hotărît să vindă

„Istoria Românilor“

de Petru Maior

cu preț redus de 1 cor.

A se adresa la cassarul Societății MIHAIU ȘERBAN stud. fil., Budapesta IV. Molnár-utca 20, II, 10 A., trimițând de fiecare exemplar 1 cor. + 20 bani porto.

Abonați „Calicul“!

ziar ilustrat humoristic și satiric
cu prețul anual ordinar de 6 coroane,
pentru străinătate 7 franci.

«Calicul» e scriptura adevărului. Deviza lui: „Ris cu orice preț“. Publică numai articoli originali de cuprins interesant,

cari zeci de ani își păstrează valoarea.

Abonament extraordinar redus la 4 coroane pe an.

Pentru: Studenți de oricare categorie, învățători și învățătoare, meseriași, militari dela tenente în jos.

Numerii singuratici, incluzive cei de probă, costă 50 fleri. Nr. 246 (3—3).

Abonamentele se adresează la Sibiiu (Nagyszeben) către

ADMINISTRAȚIA „CALICULUI“.

În sfârșit!

am scăpat de suferințele mele de când folosesc «balzamal de viață Gheorghe» și nu pot în destul lăuda puterea lui tămăduitoare. Așa scrie Anna Török din Uszód (comitatul Pesta).

Nenumărați bolnavi și-au regăsit sănătatea prin «Balzamal de viață Gheorghe», a cărui putere de leuire e minunată, mai ales la morburile de stomah, de mațe, lipsă de apetit, influența, colică, friguri, spurc, dureri de cap și măsele. 84,711 adrese de mulțumită dovedesc aceasta. 12 sticle mici ori 6 sticle duple costă franco 4 cor. 50 fil. La fiecare comandă de aceasta se dă o sticlă pe deasupra, dimpreună cu sfatul cum are să se folosească. O trimite singurul producător: Farmacia orașului Timișoara (Temesvar) Piața Sf. Gheorghe Nr. 571.

Sf. Gheorghe, marcă de scutire.

Acest mijloc să nu lipsească din nici o casă.

Nr. 240 b) 5—1